

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci**, IČ 25780450, se sídlem Kamenná 835/13, Brno, zast. JUDr. Liborem Němcem, Ph.D., advokátem, se sídlem Husova 240/5, Praha 1, proti žalované: **Česká národní banka**, se sídlem Na Příkopě 28, Praha 1, proti rozhodnutí Bankovní rady České národní banky ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2014/7620/CNB/110, v řízení o kasační stížnosti K. Z., zast. JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem, se sídlem Hládkov 701/4, Praha, proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 9. 2020, č. j. 5 Af 31/2014 - 864, o námitce podjatosti vznesené v tomto řízení,

t a k t o :

Soudkyně Nejvyššího správního soudu JUDr. Miluše Došková **není vyloučena** z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 2 As 321/2020.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností ze dne 16. 9. 2020 se K. Z. domáhá zrušení shora označeného usnesení Městského soudu v Praze, kterým bylo rozhodnuto, že není osobou zúčastněnou na řízení vedeném u tohoto soudu pod sp. zn. 5 Af 31/2014.

[2] V souladu s rozvrhem práce Nejvyššího správního soudu byla věc přidělena 2. senátu. Dne 29. 9. 2020 namítla žalobkyně podjatost soudkyně 2. senátu JUDr. Miluše Doškové. Ve svém podání žalobkyně tvrdila, že soudkyně JUDr. Došková ve svých rozhodnutích protežuje žalovanou a bez řádného odůvodnění zcela přejímá její argumenty. Rovněž poukázala na to, že soudkyně se v minulosti odmítla vyjádřit k nahrávkám z přednášek JUDr. R. K., vedoucího referátu nestandardních činností žalované. Na těchto nahrávkách JUDr. K. údajně vyslovuje přesvědčení, že žalovaná v soudním sporu nemůže prohrát a podivuje se nad tím, že si někdo vůbec dovolil s ní soudit. Žalobkyně dále vyjádřila podezření z možného ovlivnění soudkyně JUDr. Doškové ze strany bývalého viceguvernéra žalované prof. Ing. PhDr. Ing. Vladimíra Tomšíka, Ph.D et Ph.D.

[3] Soudkyně JUDr. Došková se k námitce podjatosti vyjádřila tak, že se necítí podjatá, neboť nemá žádný osobní vztah k projednávané věci ani k žalované. Uvedla, že námitky spočívající v převzetí argumentace žalované do odůvodnění rozhodnutí souvisí s věcí sp. zn. 2 Afs 304/2018. Převzetí části argumentace žalované v citované věci nepovažuje za nic neobvyklého vzhledem k tomu, že se s ní ztotožnila. Soudkyně JUDr. Došková dále zcela vyloučila ovlivnění jejího rozhodování ze strany žalované a uvedla, že prof. Tomšíka ani JUDr. K. nezná. Údajnému prohlášení JUDr. K. nebyla přítomna a nepovažuje za vhodné vyjadřovat se k nepodloženým sebevědomým vyjádřením účastníka řízení. K údajně znepokojivému dlouhodobému postoji k žalované soudkyně JUDr. Došková uvedla, že v posledních deseti letech byla zpravodajkou čtyř věcí, jejichž účastnicí byla žalovaná. Tři z těchto věcí přitom skončily buď

neúspěchem žalované, nebo úspěchem pouze v procesní otázce. Veškeré výhrady žalobkyně tak ve skutečnosti vycházejí pouze z řízení ve věci sp. zn. 2 Afs 304/2018, v níž žalovaná uspěla.

[4] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), jsou *soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[5] Garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěžejně nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dívat výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je tak nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě. Reálné pochybnosti o podjatosti soudce tak s ohledem na výše uvedené může vyvolat pouze konkrétní tvrzení týkající se vztahu soudce k projednávané věci, jejím účastníkům či zástupcům. Pro úsudek o podjatosti soudce a nemožnosti rozhodnout v důsledku toho nestranně a nezávisle není dostačující jen obecné či subjektivní přesvědčení žalobce nevzbuzující ani pochybnosti o porušení nestrannosti a nezávislosti soudce.

[7] Žalobkyně tvrdí, že soudkyně Došková ve svých rozhodnutích protežuje žalovanou a naznačuje její možné ovlivnění od osob spojených se žalovanou. Toto své prohlášení však opírá pouze o vágní tvrzení o přejímání argumentace žalované a o údajný záznam z přednášky JUDr. K. Soudkyně JUDr. Došková však ve svém vyjádření námítky žalobkyně přesvědčivě vyvrací, když uvádí, že se s žádnou z žalobkyní uvedených osob nezná a že argumentaci žalované v řízení ve věci sp. zn. 2 Afs 304/2018 částečně převzala do odůvodnění rozhodnutí proto, že se s ní ztotožnila. Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu přitom nemá důvod jejímu prohlášení nevěřit.

[8] Na tomto místě čtvrtý senát mimo jiné upozorňuje na to, že žalobkyně ani přímo netvrdila, že by se soudkyně JUDr. Došková s uvedenými osobami znala či se jimi dokonce nechávala ovlivňovat. Závěr o možné podjatosti soudkyně totiž žalobkyně opírala zejména o skutečnost,

pokračování

že soudkyně se odmítla vyjádřit k údajné nahrávce z přednášky JUDr. R. K. a zejména, že se nevyjádřila, zda souhlasí s jejím obsahem. Čtvrtý senát se však zcela ztotožňuje s názorem soudkyně JUDr. Doškové, podle níž soudci nepřísluší vyjadřovat se k nepodloženým sebevědomým vyjádřením účastníků řízení. Součástí požadavku nestrannosti a profesionálního vystupování soudce je mimo jiné i značná zdrženlivost ve vyjádřeních k otázkám přímo nesouvisejícím s projednávanou věcí. Čtvrtý senát přitom zcela dává soudkyni JUDr. Doškové za pravdu v tom, že údajné vyjádření JUDr. K. na přednášce, které se soudkyně sama neúčastnila a která není předmětem dokazování v soudním řízení, je z hlediska projednávané věci irelevantní. S žalobkyní proto nelze souhlasit v tom, že lze pochybovat o nepodjatosti soudkyně JUDr. Doškové, když se k nahrávce z přednášky odmítla vyjádřit. Podle čtvrtého senátu takový postup soudkyně naopak svědčí o její profesionalitě a snaze o nestranné vystupování.

[9] Stejně tak nelze souhlasit s názorem žalobkyně, podle něhož skutečnost, že soudkyně JUDr. Došková v jiném řízení převzala část argumentace žalované do textu odůvodnění rozhodnutí, svědčí o jejím vztahu k žalované a snaze o její protežování. Jak soudkyně JUDr. Došková správně uvedla ve svém vyjádření, takový postup není nikterak neobvyklý v případě, kdy se soud s uvedenou argumentací ztotožní. Nelze totiž požadovat, aby soud za každou cenu musel přijít s vlastní, odlišně formulovanou argumentací v případě, kdy argumenty účastníka řízení jsou zcela přiléhavé. V případě rozsudku ve věci sp. zn. 2 Afs 304/2018 přitom rozhodně nelze uvažovat o tom, že by jeho autorka pouze zkopírovala argumentaci žalované bez podrobnějšího odůvodnění. Naopak, tento rozsudek svým rozsahem patří spíše mezi podrobnější a obsahuje významnou řadu vlastních úvah Nejvyššího správního soudu.

[10] S ohledem na tyto skutečnosti dospěl čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu k závěru, že soudkyně jeho druhého senátu JUDr. Došková není vyloučena z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 As 321/2020.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné žádné opravné prostředky.

V Brně dne 1. prosince 2020

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu